

ÀKELA

Butlletí informatiu - Exemplar gratuït - Primavera 2017 / Núm. 54

AMICS I ANTICS ESCOLTES

NOUS TEMPS

Noves regles de joc, és el que està passant amb els canvis polítics a nivell internacional, ja està afectant la llibertat d'expressió, l'economia, en definitiva la convivència entre les persones. La societat oberta i democràtica com a referent mundial està amenaçada, estem assistint a una pandèmia de grogleria, corrupció, injustícia, egoisme, amb falta de llibertat, d'il·lusió i de perspectives de futur.

El populisme, el proteccionisme, el nacionalisme mal entès, mobilitzen els radicals, repudiant els refugiats i immigrants i el repartiment de la riquesa. Països de referent mundial estan adoptant estils de govern amb una falta de respecte pels drets humans sense que hi hagi una resposta contundent de la societat.

Els governs han de recuperar el bon fer, començant pel control dels recursos financers, obligant les grans companyies a pagar els impostos al país d'origen, que actualment s'aprofiten del buit provocat per la globalització, i supervisant les tarifes abusives d'uns serveis bàsics per a la població.

Hem de ser actors i participar del moment, ser valents davant les males pràctiques i donar suport a les iniciatives per fer un món més just i sostenible, ja no val pensar que els altres ho faran per nosaltres, hem d'estar desperts, analitzar els cants de sirena poc creïbles de polítics. Els resultats d'una feina ben feta porten temps, constància i sacrifici, l'egoisme sols vol sentir paraules agradables que al llarg del temps es demostra que no porten res de bo.

Joan Martínez

EDITA

Associació d'Antics Escoltes del Masnou
Seu d'entitats c/ Barcelona, 5, espais El Casinet
Apartat de Correus 74 - 08320 El Masnou
e-mail: akelamasnou@gmail.com
Dipòsit Legal B-14.732.2002

REDACCIÓ / MAQUETACIÓ

Joan Martínez, J.Ma.Garcia

L'entitat no es fa responsable del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.

COL-LABORADORS

Ramon Asensio
Carme Giralt
Josep Vendrell
Jordi Manrique
Xam Fils
Joan Camps
Francesc Muntanya
Mercè Hernández
José Miguel Barrachina
Jordi Dolz
Minyons Escoltes i Guies de Sant Jordi de Catalunya
Escoltes Catalans
Manel Martínez
Francesc del Arca
Nati Herrador
Grup Fills
AE Pau Casals
Amics del ferrocarril

SUMARI

Portada	Castell de Sant Miquel
Editorial	2
AE Pau Casals.....	3
Escoltes Catalans	4
Minyons Escoltes (MEGSJC)	5
Recordant l'escoltisme	6
Els joves parlan	7
Rutes del nostre entorn	8
Societat	10
Sabíeu que.....	12
Astronomia.....	13
L'escola parla	14
Grup fills	15
La cuina de casa	16
Tast cultural	17
Meteorologia	18
El món del ferrocarril	20
Informàtica	21
Poesia	22
Activitats	23

www.amicsianticsescoltesdelmasnou.weebly.com
www.facebook.com/amicsianticsescoltesdelmasnou
www.elmasnou.cat

(Cerca ENTITATS. Filtra per Cultural.

Cerca Associació d'Amics i Antics Escoltes del Masnou)

«The fulard people is the best team» Consell de l'AE Pau Casals

La crisi humanitària i sistèmica que pateixen les persones refugiades segueix vigent i la iniciativa política per solucionar-ho és nul·la. L'Agrupament Escolta Pau Casals de Cerdanyola ha posat en marxa un projecte solidari amb les persones refugiades de Síria i d'arreu del món que va començar aquest estiu amb una estada de cooperació a Atenes durant el mes d'agost.

El projecte es va iniciar el curs 2015/16 amb una campanya econòmica que no hauria funcionat sense les donacions dels pares, mares i coneguts de l'agrupament. Finalment, a Grècia vam trobar un edifici ocupat amb la necessitat clara d'una gestió del temps lliure dels infants que l'habitaven, mentre els voluntaris grecs anuals eren de vacances. Així que, juntament amb altres voluntaris espanyols, vam crear un projecte educatiu temporal.

Els objectius són tres: ser testimonis de la crisi en primera persona i formar-nos més en les causes, conseqüències i agents implicats; el segon, implicar el nostre municipi i participar/crear espais educatius per treballar la problemàtica; i el tercer, participar en un projecte de cooperació per solidaritzar-nos i ajudar en tot el que puguem.

A Grècia, cada migdia a les 12 h, els 11 voluntaris del cau arribàvem a l'escola ocupada per uns 400 refugiats, 150 dels quals eren infants. Arribar més d'hora era inútil. »Aquí no es matina perquè el dia no presenta gaires expectatives», ens va explicar el primer matí una voluntària. Quan fuges d'una guerra, la motivació i les perspectives de futur són complicades.

La Cinquena era una escola de primària tancada per les retallades, que un grup de refugiats, amb l'ajuda de voluntaris grecs, havia ocupat a la primavera després de ser desallotjats del camp del Pireu. A l'escola, els mateixos refugiats s'autogestionen l'abastiment de necessitats bàsiques com menjar, medicaments i roba, però la quantitat que en poden aconseguir és insuficient.

Els mancava allò bàsic per subsistir i ja no parlem d'educació, cobertura sanitària, renda bàsica, accés a formació, treball, permís de mobilitat... Viure en aquestes condicions és extremadament dur. Demanen atenció, distraccions, motivacions i objectius, a banda de dormir, menjar i esperar. I és aquí on va entrar el cau: intentant cobrir aquesta necessitat, sobretot de cara als infants. La nostra funció a La Cinquena consistia en organitzar activitats, jocs i dinàmiques que els ajudessin a relacionar-se entre ells, animar-se i portar amb més dignitat la seva realitat.

Els primers dies anàvem bastant perduts, no sabíem com seria la comunicació, a quins jocs estarien acostumats, amb quines edats treballarien... Ens vam trobar uns infants increïblement oberts al contacte físic amb els voluntaris, amb unes ganes immenses d'afecte i d'atenció i amb una concentració, estabilitat emocional i hàbit per seguir normes conjuntes molt baixa. Així que vam començar amb una versió «tot s'hi val» anomenada «Duck Duck Dush» que ells ja coneixien, amb jocs d'aigua, tallers... i sobretot amb una cançó que va rebre una acollida que no ens hauríem imaginat mai: l'«OH ULELE». Els caps encara ara estem impressionats dels poders educatius i psicològicament sanadors d'aquesta cançó. Els primers dies érem nosaltres els que la dinamitzàvem, canviant el to per expressar diverses emocions i estats d'ànim. Però després d'una setmana els infants van anar agafant confiança i deixant-se anar, aprenent així a modular l'expressió d'emocions i tenint un moment de protagonisme davant la resta. Veure les seves cares de felicitat no té preu.

Les activitats no només eren positives per als més petits, sinó que també van ajudar a aixecar l'ànim, encara que només fos durant moments del dia, als seus pares i mares, que baixaven al pati de l'escola a interessar-se per la participació dels seus fills en els jocs i dinàmiques. »The fulard people is the best team», ens van dir algunes mares. Les baralles s'havien reduït al pati de l'escola, els somriures i el joc eren constants, i moments de tranquil·litat havien anat apareixent entre els infants.

També ens vam ocupar d'atendre necessitats de la gent jove de la comunitat, ens explicaven les seves vides, relats que posarien els peus de punta a qualsevol. Famílies separades per culpa de les polítiques migratòries europees; la mare a Alemanya i els fills a Grècia. Adolescents que, tots sols, han hagut de deixar enrere casa seva i la família, que han vist morir pares o germans. Joves que durant la seva fugida de la guerra van ser empresonats i torturats... Cares de totes les edats amb cicatrius de totes les formes.

Més de 450 educadors i educadores assisteixen a la Trobada de Formació d'Escoltes Catalans

- **La 12a Trobada de Formació ha tingut lloc a Torredembarra el cap de setmana del 18 i 19 de febrer; l'AE Els Salats ha acollit la trobada.**
- **A la Trobada de Formació d'enguany els i les caps han treballat l'espiritualitat des del punt de vista laic.**

Escoltes Catalans ha reunit més de 450 educadors i educadores (la majoria d'entre 18 i 25 anys aproximadament) dels 40 agrupaments escoltes membres de l'associació, per celebrar un dels esdeveniments més importants del curs: la Trobada de Formació. Aquest any s'ha dut a terme a Torredembarra (Tarragonès), acollida per l'Agrupament Escolta del municipi, l'AE Els Salats.

A la Trobada de Formació (TROFO) d'enguany els i les educadores han treballat el significat de l'espiritualitat. L'objectiu de la TROFO ha estat trencar la visió parcialitzada que sovint es té de l'espiritualitat; veure quina relació té amb l'escoltisme i que els mateixos educadors i educadores siguin conscients del treball que ja fan relacionat amb l'espiritualitat. Hi ha hagut diferents espais d'experiències (meditació, *ecstatic dance*, racó de lectura..) que han ajudat els i les joves a apropar-se a la seva part espiritual. La ponència, a càrrec del CETR, Centre d'Estudi de les Tradicions de Saviesa, un espai laic al servei de l'estudi i el cultiu de la qualitat humana, ha aportat nous elements que han permès els joves observar que l'espiritualitat està totalment lligada a l'escoltisme, i com el mètode escolta aposta per treballar-la.

Els educadors i educadores dels agrupaments es troben sovint davant de reptes i situacions complexes que requereixen un treball reflexiu previ que orienti les seves respostes i accions. Els tallers de la trobada els han fet qüestionar-se, alliberar la por a allò desconegut i repensar la seva pràctica.

A més, també s'ha dut a terme el Salt, l'espai on més de 100 cloners i cloneres (joves d'entre 16 i 18 anys) han treballat sobre el concepte de Clan, l'etapa formativa en què el grup de joves comença a familiaritzar-se amb l'autogestió, tot duent a terme un projecte propi. N'hi diem Salt, perquè és el primer pas per introduir-se al món de l'educació en el lleure des de la perspectiva dels caps, d'una manera dinàmica i divertida.

Escoltes Catalans era entitat convocant de la manifestació «Volem acollir» del 18 de febrer, per això, la presidència de l'Associació va ser present a una de les capçaleres de la manifestació. A més, durant el cap de setmana es van fer diverses accions en suport a la manifestació i una exposició amb els recursos per treballar la crisi de les persones refugiades amb els infants i joves.

Minyons Escoltes i Guies
de Catalunya

La Jamborinada reunirà més de 13.000 infants i joves!

El cap de setmana del 29 i 30 d'abril més de 13.000 infants i joves es reuniran a Tàrrrega per demostrar a tota la societat que són la força per moure el món.

La Jamborinada és la trobada més gran d'escoltes i guies feta mai a Catalunya, organitzada per Minyons Escoltes i Guies de Catalunya amb la participació d'Escoltes Catalans i Acció Escolta. El projecte va néixer de la voluntat de celebrar una macrotribada de tots els escoltes i guies de Catalunya, tal com es fa arreu del món des del 1920 amb les trobades anomenades Jamboree, per mostrar que els infants i joves som l'esperança d'un futur millor, que amb les nostres accions podem canviar el món i que l'educació és un pilar bàsic per aconseguir-ho.

La ciutat de Tàrrrega acollirà els dies 29 i 30 d'abril més de 12.000 infants i joves de 156 agrupaments de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya, d'Escoltes Catalans, d'Acció Escolta de Catalunya i del Projecte 4vents.

A aquestes xifres s'hi sumaran les 1.000 persones voluntàries, anomenades Minairons, que s'han inscrit per col·laborar a l'organització de la trobada. Per col·laborar també es poden fer aportacions econòmiques. Volem que totes aquelles persones que conserven el seu fulard, que recorden alguna de les grans trobades a les quals han participat, que desitjarien tornar a ser petites per gaudir de la Jamborinada, que van passar gran part dels dissabtes al cau, que tenen ganes de fer història i que saben que els infants i joves poden canviar el món, col·laborin econòmicament.

Per a més informació sobre la trobada: www.jamborinada.cat

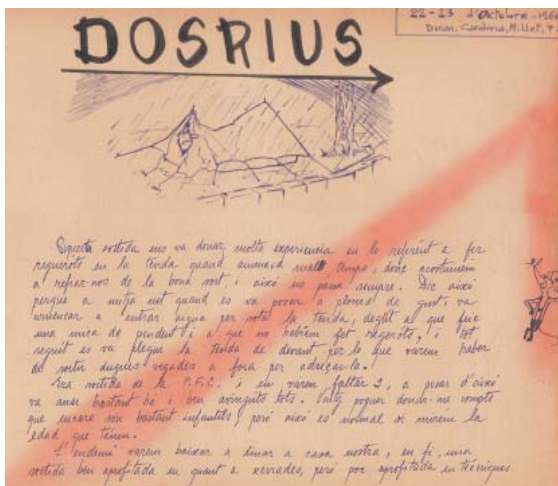

SORTIDA A DOSRIUS 22-23 D'OCTUBRE DE 1960

Va ser una sortida p.f.c. (patrulla formació de caps), formada pels caps de patrulla Duran, Cardona i Millet, i Joan Casals com a cap de secció i responsable. Aquestes excursions eren dedicades a aprendre tècniques de muntanya, en aquest cas va ser com fer uns reguerots al voltant de la tenda de campanya per evitar que en cas de pluja entrés l'aigua al seu interior. Anaren a dormir, i van deixar per l'endemà la posada en pràctica d'aquests regs. Però aquella nit va ser tempestuosa i va arribar una forta pluja acompanyada de vent. Havien plantat la tenda en un lloc d'una suau pendent, cosa que va provocar que la pluja la inundés amb facilitat i que el vent els hi plegués. Varen aprendre dues coses: col·locar-la en llocs planers i fer els solcs abans d'anar a dormir. En aquell temps era costum redactar un escrit de la sortida, que va ser fet per en Joan Casals, que ja començava a despuntar com a ninotaire. Ens mostra una tenda de campanya i un d'ells que treu el cap, amb cara preocupada, perquè observa la pluja que anava caient. Em plau transcriure a continuació l'informe **fet a mà i en català, llengua prohibida pel Govern:**

«Aquesta sortida ens va donar molta experiència en quan a fer reguerots al voltant de la tenda quan amenaça mal temps, doncs acostumem a refiar-nos de la bona sort, i això no passa sempre. Dic això perquè a mitja nit, quan es va posar a ploure de gust, va començar a entrar aigua per sota la tenda degut a que feia una mica de pendent i a que no havíem fet reguerots, i tot seguit es va plegar la tenda, i tinguérem de sortir dues vegades per adreçar-la. Va ser una

sortida p.f.c., i deixaren de venir tres caps. Tot i això, va anar bastant bé i ben avinguts. Vaig poguer donar-me compte que encara són bastant infantils, però això és normal si mirem la edad que tenen. L'endemà baixarem a dinar a casa nostra. En fi, una sortida ben aprofitada en quan a xerrades, però poc aprofitada en tècniques.»

Ramon Asensio i Cardell

MAINSTREAM QUOTIDIÀ

Un dels meus hobbies preferits són les sèries de televisió. Últimament, tal passió m'ha dut a reflexionar sobre el tipus de missatges que estava consumint i m'he endut una grata sorpresa.

No és pas la norma general, però la paraula clau seria «normalització». Estem al segle XXI i alguns recorden amb enyorança èpoques terribles com el mateix s. XIX. Estem al segle XXI i a vegades no ho sembla. Si el progrés, la ciència i la tecnologia ens han dut a la globalització, i amb aquesta, internet (una de les poques, i més importants, conseqüències positives d'aquesta), considero que cal una responsabilitat social que ens faci fer un pas endavant.

M'he endut una sorpresa al constatar que gran part de les sèries que consumeixo tenen part d'aquesta voluntat, d'aquesta «normalització» que es nega a romandre al ja mencionat segle XIX o en d'altres com la pura edat medieval (reis, princeses, cavallers, moros i cristians...).

Rebo senyals d'altres realitats normalitzades (fictícies, desgraciadament), on no cal caure en els clics i en la ranciesa del prejudici. Tampoc cal fer guany de la modernitat, ni «posar de moda» res, mentre entren a l'imaginari col·lectiu. Només ens deixen anar que «el normal és ser diferent».

Un exemple, sèries que tenen personatges amb una identitat sexual diferent a la «majoria», i no els utilitzen per construir la trama principal d'aquest personatge, sinó que aquest tret, així com el gènere, color de la pell, la fe, la ideologia política, les seves aficions o la manera de ser, és quelcom tan important (és a dir...gens) com la roba que duen tals personatges, no donant-li especial rellevància, dotant els personatges de problemes propis, no necessàriament relacionats amb la seva identitat, evitant així els arquetips i estereotips, com «l'escena on descobreix que li agraden les persones del mateix sexe» i «el moment xocant on surt de l'armari i rep la comprensió de tota la resta».

No crec pas que sigui voluntat dels guionistes amagar la problemàtica que poden patir les persones que som «diferents» a la resta (sóc tan *friki* que escric un article sobre les sèries progressistes que gaudeixo...). Crec, però, que hi ha un missatge positiu, una voluntat de progrés, al presentar realitats on aquest tipus de coses estan superades, són «normals» com qualsevol persona ho és. Cap ésser humà és il·legal, per molt que estigui a l'altra banda d'un mur. Som al segle XXI, o no?

Demostrem-ho, que diuen que «la realitat supera la ficció».

POU DE GLAÇ DE CANYAMARS

Caminada de Canyamars al Santuari del Corredor

Dificultat: baixa

Distància: 7 Km

Temps: 3 hores

Desnivell: 400 metres

Punt d'interès: el pou de gel de Canyamars (Dosrius)

Introducció

Al Maresme i al Vallès Oriental encara es conserven alguns pous de neu o de glaç situats a les fondalades, valls i contraforts de la Serralada litoral, Parc del Corredor, Montnegre i Montseny: Can Galzeran-Prats (Canyamars, Dosrius), Can Mora (Linars del Vallès), Can Draper-Olzinelles (Sant Celoni), els pous de l'Avencó (Tagamanent-Aiguafreda), etc.

Què és un «pou de glaç»?

Un pou de glaç, de neu o una cava és un forat fet a la muntanya revestit amb una construcció en pedra que sobresurt i culmina amb una cúpula semiesfèrica. La finalitat del pou fou l'emmagatzematge de neu i de gel per poder disposar-ne durant tot l'any, sobretot a l'estiu. Aquestes neveres eren ben diferents a les d'avui dia però, sens dubte, constituïen veritables frigorífics.

Entre els ambients més refinats de Barcelona, a finals del segle XVI i, sobretot, als segles XVII i XVIII, el consum de neu i glaç natural, per conservar els aliments i per refrescar les begudes a l'estiu, era un senyal de distinció. Utilitzar gel per oferir beguda fresca o amb glaçons als visitants era senyal de benestar.

Per aquest motiu es feren unes construccions que recorden l'estructura d'un temple medieval de planta rodona. Els indrets on s'ubicaven havien de ser obacs i molt freds.

Com s'elaborava el gel?

El gel s'elaborava durant els mesos d'hivern en unes basses de poca fondària, per facilitar el glaç de l'aigua, situades prop dels pous. Una vegada el gel havia assolit el gruix desitjat, es trossejava i es transportava, mitjançant una rampa o baixador de glaç, a l'interior del pou. Un cop allà, gràcies a l'efecte isotèrmic de les parets, es conservava durant un temps considerable. Per això, la funció dels pous de glaç era fer de «termos» i conservar el gel elaborat a l'hivern, per vendre'l a l'estiu.

El pou de glaç de Canyamars

El pou de glaç de Can Prats/Can Galzeran és un dels més importants i ben conservats de Catalunya. Es troba a la finca de Can Prats (ara és propietat de l'Ajuntament), en un indret obac i sovint fresc i molt fred, com no podia ser d'altra manera.

L'estructura és de planta circular, coberta amb una cúpula semiesfèrica i de parets amples i reforçades amb contraforts. Originàriament estava mig soterrat perquè la terra fes d'aïllant i així conservar millor el fred. A l'altre costat del camí, a la part de dalt, hi ha la bassa on s'estancava l'aigua que es glaçava durant les nits d'hivern i així es podien tallar blocs de gel, que posteriorment s'emmagatzemaven al pou.

La primera referència documentada que tenim del pou de glaç de Canyamars data d'entre 1770 i 1780. Segurament, cap al 1900 l'activitat del pou del glaç ja era nul·la, ja que aquesta indústria de fabricació de gel, que fou tan pròspera, va arribar a la seva decadència en el moment en què es començà a introduir progressivament el gel artificial i, sobretot, a partir del moment en què van arribar l'electricitat i els frigorífics, quedant aquestes construccions com a referents arquitectònics o artístics de l'arqueologia de l'era industrial.

Ruta

Arribats a Canyamars, cerquem el camí que indica cap al «pou de glaç»

Nomes deixar el poble ja ens adonem que estem vorejant la riera de Canyamars. El sender serà creuat cada dos per tres de petits reguerols d'aigua. Resseguint la riera arribem al pou de glaç de Canyamars.

Visitat el lloc, reiniciem la caminada sempre acompanyats per la cantarella de l'aigua de la riera de Canyamars primer i, aigües amunt, del torrent de Rupit. Fem un bon grapat de quilòmetres gaudint de la bellesa del bosc de ribera que, a poc a poc, a mesura que guanyem alçada, va canviant pel verd dels pins i de les alzines sureres i tot el sotabosc que els acompanya.

Arribem a una cruïlla de camins, on, a tocar de l'entrada a Can Rupit, es troba la Creu de Rupit, una creu d'uns 2,5 m d'altura feta de tub de ferro galvanitzat. Agafem el sender de més a l'esquerra, que coincideix un tram amb el GR-83 o Camí del Nord o del Canigó, un sender de gran recorregut que uneix la ciutat de Mataró amb la ciutat de Prada de Conflent.

Després de dos o tres quilòmetres deixem el GR-83 i amb un gir a l'esquerra agafem una pista que coincideix amb el GR-92, sender de gran recorregut que travessa tot Catalunya de nord a sud resseguint la costa. Neix a Portbou, a l'Alt Empordà, i arriba fins al Pont de l'Olivar, a Ulldecona, al Montsià. Poc més d'un quilòmetre i anem a sortir al camí de Vallgorguina al Corredor, que ja en un tres i no res ens deixa a tocar del Santuari del Corredor.

El Santuari té adossat un restaurant tipus masia força interessant (tel. 608322304 i 937434142)

JUSTÍCIA EN DEMOCRÀCIA ORGÀNICA

Joan Camps i Ortiz

Per convertir en delictes la sana i edificant jornada del 9-N, on érem més de dos milions de catalans, es necessita la rabieta històrica d'un estat, si no sonat, amb l'obcecació autoritària de «*si me jodes te meto un puro que no vas a levantar cabeza en tu vida*» i ofuscar-se a orquestrar una causa penal d'aquesta naturalesa con un acte de justícia, calen habilitats excepcionals d'empaperador. Si som culpables, és evident que ens haurien d'haver encausat a tots, ja que tots vam ser cooperadors necessaris de desobediència, però encausar dos milions i escaig de pacífics ciutadans per exercir el dret inalienable d'expressar-se en llibertat emetent una opinió en una urna, caldria una logística de manicomi molt mal vista a nivell jurídic internacional, però si fem una mirada retrospectiva no nego que no es pugui fer, d'altra manera no existirien les piràmides d'Egipte ni el faraònic monument del *Valle de los Caídos* de Franco, l'indiscutible l'autor i inspirador intel·lectual del règim monàrquic impresentable que patim.

Un judici sumaríssim requereix polaritzar l'acusació centrant-la en un cap de turc o un boc expiatori, ja que la sanció, el *puro* o el paquet fan de més bon fer si s'assenyalen amb el dit només tres encausats i no els dos milions i escaig de ciutadans que, voluntaris els uns o voluntàriament els altres, vam ser cooperadors indispensables perquè hi hagués els locals, perquè hi hagués les urnes i perquè l'acte incomparable i festiu de votar el 9N fos una exhibició de democràcia pacífica sense precedents de cara al món mundial.

Tot i reconeixent la força amenaçadora i gens dialogant d'un govern que ha enfardellat els poders de l'estat amb cadena de transmissió i pinyó fix corrompent la seva independència, no ha estat prou per poder amagar el llautó i fer-nos passar bou per bèstia grossa, perquè en una causa judicial tan barroerament muntada és quasi impossible amagar la divisa justiciera de la seva finalitat, ja que el cúmul de contradiccions formals que l'han articulats, el que volien que semblés un cas de justícia penal, l'han convertit en una causa sumaríssima: un judici polític de pota negra. Que el fiscal hagi tret mans i mànigues de la toga en explicar la seva independència de la fiscalia, sense convèncer quasi ningú, és un indicatiu prou rellevant per fer-nos dubtar de la seva equitat. No és estrany que les seves febles conviccions l'hagin inclinat a canviar al castellà al seu al·legat acusatori, una manera d'ampliar la credibilitat més enllà del principat on la majoria de la ciutadania monolingüe, del procés polític català en sap menys de la meitat, donada la parcialitat mediàtica dels mitjans públics i privats – premsa escrita, ràdio i televisió– que, profusament difosos exclusivament en llengua castellana, no han parat de distorsionar les raons polítiques de fons del procés.

Mentre la fiscalia ha pogut mantenir la veu cantant el seu discurs ha semblat fins i tot sòlid, però partint de les declaracions dels testimonis de càrrec, la seva retòrica s'ha quedat en una eloqüència d'arguments capciosos i sil·logismes viciosos tendents a fer passar com veritat el que és fals, no s'ha estat jutjant un acte de desobediència al Tribunal Constitucional o un acte de prevaricació, simplement s'ha intentat dissimular la maldestra actuació d'un govern que ha menyspreat amb contumàcia la veu i el vot democràtic de dos milions i escaig de catalans.

Sortosament la mateixa indefensió dels encausats, en no tenir res per perdre donat que la sentència ja s'havia anticipat escrita i publicada, ha estat l'impuls que ha donat força al talent dels tres notables advocats, que, complementant-se en convicció, ens han delectat amb la seva argumentació objectiva i pedagògica, raonant fins i tot innocència en una desobediència assenyada, donats els defectes de forma de la prohibició i per la mateixa responsabilitat i sensatesa per la qual cap estament polític, judicial o policial va fer cap acció d'aturar el 9N, donat que la inèrcia assumida pels voluntaris i la voluntat dels dos milions i escaig que volien votar era imparabile. No sé si altres espectadors del judici van tenir percepcions semblants a les meves, però la contundència dels arguments dels tres defensors van polaritzar la causa i per un moment va semblar-me que la presidència, els magistrats, el fiscal i l'advocat de l'acusació eren els veritables culpables i que les defenses actuaven com a acusadors. En un judici polític plantejat així, en ser un frau de llei, segur que la sentència seria condemnatòria, però malgrat això, sentint-me col·laborador necessari del 9N, més enllà del que van fer Mas, Ortega i Rigau deixant-nos fer, és evident que ells i jo som innocents. Igual que en un judici de tornes canviades la presidència, els magistrats, el fiscal i l'advocat de l'acusació també ho serien, ja que un judici polític, sigui qui sigui el que està en el banc dels acusats, en justícia, la sentència només pot ser nul·la.

EL VEGETARIANISME

Cada cop se sent més a parlar d'aquesta forma de vida.

Els testimonis més antics dels quals tenim coneixement es remunten a l'antiga Grècia en el segle VI a. C, on no només era una manera de menjar, sinó que va ser la base de les relacions socials per a corrents de pensaments filosòfics tan importants com els seguidors de Pitàgores, Orfeu o Empèdocles.

A l'Índia va estar molt connectada amb la idea de la no-violència, anomenada *ahimsa*, promulgada per grups religiosos i filosòfics com els jainistes, budistes, brahmanistes...

Va ser després de la cristianització de l'Imperi Romà que el vegetarianisme va desaparèixer pràcticament d'Europa. Algunes ordes monàstiques de l'Europa medieval van prohibir el consum de carn. Durant el Renaixement, aquest pensament va ressorgir.

En 1847 va néixer la primera societat vegetariana en el Regne Unit i ben aviat en van sorgir d'altres a Alemanya i als Països Baixos. Com a unió de totes aquestes societats nacionals es va crear la Unió Vegetariana Internacional, en 1906.

A través de la història trobem personatges com Leonardo Da Vinci, Miguel de Cervantes, Newton, Einstein, Thomas Edison, entre altres, seguidors d'aquesta filosofia de vida.

Dins d'aquest moviment trobem moltes varietats: ovolactovegetarianisme, lactovegetarianisme, ovovegetarianisme, apivegetarianisme, crudiveganisme...

Curiositats en el cel, EL PLANETA LUZY

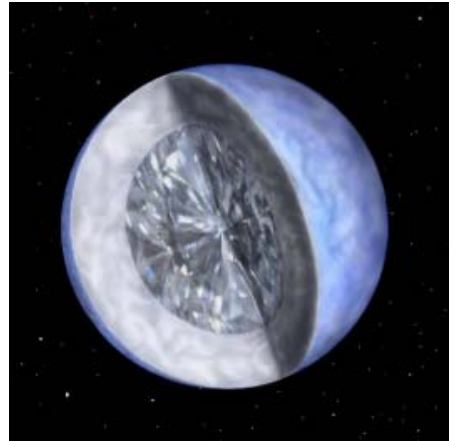
Cada dia, es poden descobrir milions de cossos en el cel, dels quals ningú hauria sospitat mai que existissin.

És el cas del planeta Luzy.

En la constel·lació de la Serp, s'hi ha descobert un sistema binari: dues estrelles que giren una al voltant de l'altra. O bé un sistema planetari, on un planeta gira al voltant d'una estrella.

Els científics encara no s'han posat d'acord en quina definició és la més exacta.

Aquest sistema està format, pel que sembla, segons la majoria de científics dels EUA, Austràlia i Europa que l'estan estudiant, per dos astres: una estrella de neutrons i un planeta de material sòlid i roques comprimides per una altíssima pressió, que hi han produït el fenomen de la cristal·lització, és a dir, que els efectes d'aquesta pressió les han convertit en cristalls.

Aquesta teoria està basada, segons aquests científics, que el material predominant és el carboni, l'hidrogen i l'heli, la qual cosa ha provocat, a causa de la gran pressió, que es creessin cristalls d'alta densitat, és a dir, diamants.

És una cinquena part de la Terra, però la seva densitat és tres vegades la de Júpiter i gira al voltant de l'estrella de neutrons cada **dues hores i 10 minuts**. Aquestes estrelles de neutrons tenen un diàmetre d'uns 20 km. A pesar de la proximitat del «planeta» a la seva estrellade neutrons, aquell no ha estat destruït gràcies a la diferència de mida entre els dos cossos. Els científics que estan estudiant aquest descobriment pensen que el planeta, originàriament, era molt més gran, però aquesta estrella de neutrons ha anat absorbint el material lleuger del planeta, que ara orbita en l'estelade l'estrella neutrònica, convertit en pols estelar i que tot el material pesant en el nucli del planeta s'ha convertit en el diamant més gran que es coneix.

Atenció, NO ESTÀ EN VENDA.

EL PODER DEL JOC

Ja fa molts anys que es parla de les noves maneres d'ensenyar a les escoles, i són moltes les que ja han iniciat canvis importants en les formes establertes.

Quantes vegades no hem sentit relacionar el joc amb quelcom poc «útil», manera de perdre el temps respecte a altres activitats serioses.

Hem pensat alguna vegada en EL PODER DEL JOC? Jugar és una de les formes més útils d'intervenir, programar, avaluar, resoldre situacions i proposar noves maneres de fer les coses.

A grans trets, tots nosaltres sabem què vol dir jugar, ja que és una de les experiències compartides i viscudes per tothom, encara que no se li atribueix la importància i el valor que sens dubte mereix. Per poc que observem acuradament un nen quan juga, ens sorprendrà la concentració profunda amb què s'hi dedica i el plaer immediat que li proporciona la mateixa concentració, considerada necessària per dur a terme un bon treball.

L'escola, com a institució encarregada de l'ensenyament dels nois i noies, ha de considerar la història del nen a partir de les conquestes i avenços que fa dins l'àmbit familiar i social. Cada noi/noia és diferent de l'altre, les seves experiències anteriors, els seus interessos i possibilitats han de ser el punt de partida de la seva formació. Si pensem que tots els nois i noies no tenen les mateixes necessitats i el mateix ritme de treball, haurem de cercar el marc adequat que faci possible acollir aquesta diversitat.

Per dur a terme aquest plantejament cal canviar l'organització de l'espai escolar i l'estructura del grup tradicional, on tots els nois i noies realitzen la mateixa tasca amb la supervisió del mestre, treballar en petits grups que simultàniament fan activitats diferents. Perquè aquesta situació sigui viable convé que el mestre tingui previst els recursos que vol oferir per promoure la curiositat i l'interès necessaris per rendibilitzar al màxim les diferents propostes aportades pels mateixos alumnes. El material que posem al seu abast, les situacions de joc i descoberta que es creen i els resultats que s'obté són el fruit del seu procés d'intervenció per captar la realitat i ajustar-la a la seva mesura.

Evidentment, el mestre necessita temps per interioritzar aquest funcionament, a poc a poc anirà adquirint seguretat i convicció que treballant d'aquesta manera no es «perd» el temps, s'inverteix!!

L'actitud observadora del mestre s'inicia en el moment en què ell s'implica en un grup, si bé supervisa i està atent a la resta de la classe.

L'observació directa dels interessos i JOCS dels nois/noies pot motivar a tot tipus de millores.

INFANTS A L'HOSPITAL

Parlo amb una àvia el seu net de dos anys i mig. Està sorpresa del canvi de comportament que ha tingut en poc temps. Era un nen tranquil, el portaves de la mà pel carrer tot passejant. Ara no para de moure's a casa i les passejades han donat pas a curses darrere d'ell a la mínima que es despista, i de la mà no hi vol anar. Demana atenció constant i costa tenir-ne cura. Tot seguit em comenta la bona evolució del nen de la intervenció quirúrgica que li han fet fa poques setmanes.

El nen està bé físicament però queda clar que emocionalment encara no ha paït el que li ha passat. Està neguitós, es belluga molt sense una intenció de joc, crida l'atenció. Ha patit, ha tingut por i ara s'expressa com pot, amb un canvi de comportament en aquest cas. Podria haver estat d'una altra manera, com podria ser dormir malament o tenir problemes amb l'alimentació o amb la retenció del pipí, etc. Segons l'edat del nen el malestar es pot expressar de maneres diferents.

La sensibilitat dels professionals de la medicina, coneixedors de l'especial vulnerabilitat dels infants davant les intervencions o tractaments hospitalaris, ha permès millores substancials en el tracte i les condicions d'acollida dels nens i les seves famílies. Sobretot en situacions greus es preveu el seguiment i l'atenció psicològica.

En el cas que ens serveix d'exemple veiem que és important cuidar l'aspecte emocional en totes les ocasions en què un infant ha d'estar sotmès a proves, tractaments o intervencions quirúrgiques.

Com els preparem? Com els podem ajudar a expressar el que senten? O els dubtes o les fantasies que tenen respecte al que els poden fer? O de com ho han viscut?

Seria convenient explicar amb senzillesa, adaptat a l'edat i amb calma, el que està previst. De vegades els infants en senten parlar o s'hi troben. Encara que siguin petits, entenen que els comuniquem coses que els afecten, que se'n pot parlar. Els nostres fills necessiten informació tant com nosaltres. Actualment s'acostuma a permetre que el pare o la mare estiguin presents i acompanyin l'infant en gairebé totes les situacions. Explicar-li també que hi serem si pot ser així. És obvi que els acompanyants han de ser-hi per contenir i transmetre confiança i tranquil·litat.

Abans i després ajuda molt el joc. Un regal interessant és una maleta de metges amb tots els estris per jugar i reviure activament el que els ha passat. Ells són els que posen injeccions i decideixen el que s'ha de fer a les nines. Això els ajuda a elaborar i resoldre el malestar que puguin tenir. Segons la seva edat podran servir-se del llenguatge més o menys, però el joc simbòlic els ajuda sempre. I també recollir-los i jugar i cantar a la falda si els veiem molt intranquils.

Que no se'ns passi per alt el que ens estan dient els infants amb aquests canvis de comportament inesperats. Segur que els podrem ajudar!

GALETA GEGANT EN PAELLA

Ingredients

- 380 g de farina integral o normal
- 1 culleradeta i 1/2 de llevat químic tipus Royal
- 1 culleradeta de bicarbonat
- 1 culleradeta i 1/2 de sal gruixuda
- 225 g de mantega, tallada en cubs d'1 cm aprox., i una mica més per greixar la paella
- 200 g de sucre morè
- 140 g de sucre blanc
- 100 g de nous a bocins
- 2 ous extragrans
- 2 cullerades d'extracte de vainilla
- 100 g de gotes de xocolata negra
- 100 g de gotes de xocolata blanca

Preparació

1. Preescalfeu el forn a 175 °, amb la reixeta en el mig. Greixeu una paella que pugui anar al forn, d'entre 25 i 28 cm de diàmetre i almenys 5 cm de profunditat.

2. Poseu la farina, el llevat, el bicarbonat i la sal en un bol gran.

3. En un altre bol gran barregeu el sucre i la mantega. Afegiu els ous d'un en un, barrejant amb una espàtula, i incorporeu la vainilla. Afegiu-hi la farina i barregeu suaument fins que es formi una massa homogènia, uns 30 segons, escurant els costats i el fons del bol.

4. Afegiu les nous i la major part de les xocolates a la massa, barrejant-ho just fins que s'hi incorporin. Repartiu-la per la paella, i escampeu la resta de les xocolates, pressionant lleument les gotes fins que s'incrustin a la massa.

5. Enforneu entre 35 i 45 minuts, o fins que la massa estigui daurada per la vora i el centre s'hagi solidificat. Traieu-la i deixeu que es refredi una mica abans de tallar la galleta en trossos de la grandària que vulgueu.

ELS NOUS ENCANTS VELLS

Els Encants Vells de Barcelona, també coneguts com a Mercat Fira de Bellcaire, són un espai cívic, vital i obert a tothom, i també un lloc de trobada i intercanvi on els sectors més desfavorits de la societat poden comprar i vendre articles reciclats que altres rebutjarien com a residus. És el mercat lliure per excel·lència de la ciutat.

Amb més de 750 anys d'història, és un dels mercats més antics que encara existeixen a Europa. Ha estat ubicat a diferents zones de la ciutat de Barcelona. Amb la remodelació de la plaça de les Glòries, el 25 de setembre de 2013 es va estrenar en el nou emplaçament a la mateixa plaça en la confluència dels carrers Meridiana i Castillejos.

Sota una espectacular coberta d'alumini i zinc de 24 metres d'alçada i farcida de miralls que reflecteixen tota l'activitat diària del mercat, trobareu fins a 156 parades i 84 tendes on es poden trobar tot tipus d'objectes vells i nous, productes artesanals i d'alta tecnologia, ofertes permanents de mobiliari antic, antiguitats, roba, teles, llibres i discos vells, electrodomèstics, joguines, decoració, béns de la llar, ferreteria, etc., sempre segurament a uns preus interessants.

El mercat està obert dilluns, dimecres, divendres i dissabte de 9 a 17 hores, però sobretot dissabte és el dia de més gran afluència de públic. Diuen que el mercat té unes 100.000 visites setmanals tant de clients fixos com de nous, però sobretot, i més actualment en la seva nova ubicació, de turistes de tot el món que visiten Barcelona.

El mercat disposa també de serveis complementaris, amb sanitaris i emprovadors, i fins a una extensa oferta de restauració, amb nou establiments de menjar diferents.

Si ets de les persones que gaudeixes recercant noves experiències, els nous «Encants Vells» no et decebran.

La NASA lanzará pequeños satélites para observar la Tierra

Durante los próximos meses, la NASA lanzará seis pequeños satélites de nueva generación para observar la Tierra, para demostrar nuevos enfoques innovadores para estudiar los cambios de nuestro planeta.

Estos pequeños satélites varían en tamaño desde una barra de pan a una pequeña lavadora y pesan desde unos pocos kilos a 180 kilos. Su pequeño tamaño mantiene los costos de desarrollo y lanzamiento bajos, ya que a menudo hacen un viaje al espacio como una «carga secundaria» en el cohete de otra misión – proporcionando una vía económica para probar nuevas tecnologías y ciencia.

«La NASA está utilizando cada vez más satélites pequeños para abordar importantes problemas científicos», dijo la NASA en Washington. «También nos dan la oportunidad de probar nuevas innovaciones tecnológicas en el espacio y ampliar la participación de estudiantes e investigadores para obtener experiencia práctica con los sistemas espaciales».

La tecnología de pequeños satélites ha llevado a innovaciones en cómo los científicos abordan las observaciones de la Tierra desde el espacio. Estas nuevas misiones, cinco de las cuales están programadas para lanzarse durante los próximos meses, estrenarán nuevos métodos para medir los huracanes, el balance energético de la Tierra, los aerosoles y el clima.

Programado para ser lanzado en pocos días, RAVAN (Evaluación de radiómetro utilizando nanotubos verticalmente alineados) es un CubeSat que demostrará una nueva tecnología para detectar ligeros cambios en el balance energético de la Tierra en la parte superior de la atmósfera, como mediciones esenciales para comprender los efectos de los gases de efecto invernadero sobre el clima.

En la primavera de 2017, dos CubeSats están programados para lanzarse a la Estación Espacial Internacional para una observación detallada de las nubes. Serán IceCube, que utilizará un nuevo radiómetro de microondas de alta frecuencia para medir el hielo de las nubes y HARP, que medirá las partículas en el aire y la distribución de tamaños de las gotas de nubes con un nuevo método que mira a un objetivo desde múltiples perspectivas.

A principios de 2017, la misión MiRaTA está programada para lanzarse al espacio con el satélite polar conjunto System 1 del NOAA. MiRaTA reúne muchas de las capacidades de un gran satélite meteorológico en una nave espacial del tamaño de una caja de zapatos, según el investigador principal Kerri Cahoy del Instituto de Tecnología de Massachusetts en Cambridge. Los sensores miniatura de MiRaTA recolectarán datos sobre temperatura, vapor de agua y nubes de hielo que se pueden utilizar en la predicción del tiempo y el seguimiento de tormentas.

CYGNSS será la primera constelación de satélites de ciencia de la Tierra de la NASA. Ocho satélites idénticos volarán en formación para medir la intensidad del viento sobre el océano, proporcionando nuevos conocimientos sobre los ciclones tropicales. Su enfoque novedoso utiliza reflexiones de señales GPS de la superficie del océano para monitorear los vientos superficiales y las interacciones aire-mar en la rápida evolución de los ciclones, huracanes y tifones en todo el trópico.

CYGNSS ha sido lanzado recientemente, desde la Estación de la Fuerza Aérea de Cabo Cañaveral, en Florida.

A principios del año 2016 la NASA anunció el inicio de una nueva misión para estudiar el interior de los huracanes con una constelación de 12 CubeSats. TROPICS utilizará instrumentos de radiómetro basados en el cubesat MiRaTA que realizará mediciones frecuentes de perfiles de temperatura y vapor de agua durante el ciclo de vida de las tormentas individuales.

Las pequeñas naves espaciales y satélites de la NASA están ayudando a avanzar en la exploración científica y humana, a reducir el coste de las nuevas misiones espaciales, y a ampliar el acceso al espacio. A través de la innovación tecnológica, los pequeños satélites permiten totalmente nuevas arquitecturas para una amplia gama de actividades en el espacio con la posibilidad de saltos exponenciales en la ciencia transformadora.

Comentario del autor : Un **CubeSat** es un tipo de satélite en miniatura, utilizado para investigación espacial, que frecuentemente tiene un volumen de 1 litro (cubo de 1 dm de arista), masa inferior a 1,33 kg y usa, con frecuencia, componentes comerciales para su electrónica.

Otras palabras que indico en mi artículo son palabras técnicas de misiones como MiRata, que casi se podía traducir como «pirata», pues casi en plan de broma van a piratear un poco nuestra atmosfera, para que nuestros pronosticos sean cada vez más certeros.

Fa 790.000 anys

Fa 790.000 anys que l'home va descobrir el foc, o més ben dit, el va aprendre a fer perquè de ben segur que algun llamp de les tempestes de l'època va provocar algun incendi. El que no sabem és si el va aprendre a fer al matí o a la tarda, ni si va ser al nord o al sud, però que des d'aleshores la carn ja la podien menjar ben cuita, és gairebé segur.

Temps més tard, com el foc ja el tenia per la mà, allà a Ur, a Mesopotàmia, segons s'hi anava, a la dreta, l'any 3500 abans de Crist (hora més, hora menys), van copiar el que a Sumèria uns 4.500 anys abans ja havien inventat: la roda (bé, més concretament, l'eix que podia fer anar la roda, la qual cosa necessitava una mica més de precisió que fer la roda com a tal).

Passats els anys i un munt de guerres, moviments religiosos que encara perduren entre nosaltres i algun invent més, durant la segona meitat del segle XVIII va començar la Revolució Industrial, que va capgirar la societat, l'economia i la producció de tot el món occidental. Si fins i tot es va inventar el fax abans que el telèfon!! (segur que no ho sabíeu això, eh? ;-)). No vull imaginar com havia d'anar el telegrafista per transmetre les imatges!

I al segle XX vam veure com una nova revolució prenia lloc a la nostra vida: la revolució informàtica i les noves tecnologies.

Al començament va semblar que això dels ordinadors havia de quedar tancat dins el món empresarial. Fins i tot l'any 1943 Thomas Watson, director d'IBM, va dir: «Jo crec que hi ha un mercat mundial per a, potser, cinc computadores» (val a dir que com a endevinador no s'hauria guanyat la vida gaire bé, que diguem).

I allò que no havia de passar de 5 ordinadors al món ha arribat a uns extrems on portem ordinadors a les nostres butxaques amb més capacitat de procés que els que van enviar les naus espacials «viking» a prendre vent, allà a Mart i més lluny, hem canviat l'anar a prendre un cafè per fer-la petar per enviar-nos whatsapps a tort i a dret com si no hi hagués demà, i estem deixant de veure la tele per triar el que volem directament al youtube.

Hem passat d'haver d'anar a la biblioteca a fer qualsevol consulta o treball d'escola a tenir tot el coneixement del món a cop de tecla i ratolí i factura de l'ADSL.

Poques professions són les que no es poden aprendre a través d'Internet sense ni tan sols estar matriculat a cap escola (un altre tema és la titulació, però els coneixements són allà, al nostre abast).

I ens trobem en un moment en què la rapidesa amb la qual evolucionem aquestes coses ens està aclaparant d'una manera que fa una mica menys de por que sentir «el Sr. Montoro demana per vostè».

Tots aquests canvis de la història de la humanitat han tingut com a objectiu millorar les condicions de vida que teníem fins abans d'aquells canvis, i totes tenen, almenys, un punt en comú: la societat s'hi ha adaptat perquè no li quedava més remei. Avui dia, quant a la informàtica ens trobem que hi ha una empresa que remena les cireres que de sobte decideix que tot el que feïem fins ara ha deixat de ser la manera adient de fer-ho i, de sobte, ens apareix amb un nou sistema operatiu que fa que bona part del que estàvem acostumats, deixi de funcionar d'igual manera que ho feia fins aquell moment. I aleshores ens preguntem «per què pebrots ens canvien el programa de correu electrònic que tan bé ens anava?» o «com nassos puc gravar un CD que abans ho sabia fer a ulls clucs?». I la pregunta que més por ens fa: «com puc fer el que feia fins ara?». Però no és aquesta la pregunta que ens ha de fer por, sinó l'afirmació que molts ens repeteixen al cap: «això no ho puc aprendre».

Doncs no. Així no podrem anar enlloc i acabarem com aquell que no sap llegir i es sorprèn que un marrec ho domini des de ben jove.

Ens hem d'adaptar i aprendre els canvis com un dia vam aprendre a passar de Windows 3.0 (sí, hi va haver un 3.0 que va ser el primer que va treure el nas per les cases) a Windows 3.1 i, més tard, a la versió 95, després la 98, la Mil·lennium (puaj!) l'XP, el Vista (repuaj), el 7, el 8, el 8.1 i ara, el 10 si no m'he oblidat de cap versió domèstica.

Com un dia vam aprendre que per escriure una carta ja no calia llapis, paper, un sobre i segell sinó que ja ho podíem fer a cop de teclat i ratolí.

De la mateixa manera que un dia vam saber clicar una «E» (Internet Explorer, per si algú no ho recorda) que ens obria un món de possibilitats infinites per aprendre, per ensenyar i, en molts casos, perdre el temps com un babau veient vídeos de gats. Aprenent com hem après tantes i tantes coses al llarg de la nostra vida, no tan sols d'informàtica. (Molts s'han tret carreres, han educat correctament els fills, han après a cuinar –jo faig uns ous amb patates fredides... surps!-, han après comptabilitat de la més enrevessada, han dirigit empreses, han dominat classes d'adolescents... i no podran aprendre la nova informàtica? Si hoooooomel!)

Ens hem de mentalitzar que això és l'evolució que ens toca viure i que ens permet fer tantes i tantes coses que al segle passat haurien fet falta tres vides per fer el que ara podem fer en un parell d'hores (bé, si mirem vídeos de gatets, potser unes quantes més).

I de nosaltres depèn viure o patir aquesta evolució.

No cal ser un erudit per aprendre aquestes coses ni tenir 15 anys. Tan sols ens calen ganas de saber com van els canvis que arriben imposats pels que abans he dit de les cireres.

I no ens enganyem, és que tampoc no tenim gaires més opcions. O pugem al carro...

Jordi Manrique

Passeig nocturn amb el tren històric de 1924

La Fundació TMB i Transports Metropolitans de Barcelona (TMB) fan reviu durant la nit del 4 al 5 de maig l'experiència d'un viatge al passat amb el primer tren del Gran Metro, l'històric M1-M6-M8, amb el qual es realitza un trajecte emotiu per la línia 2.

Trens com aquest, anomenats anys més tard «trens de la sèrie 300», són els que van inaugurar, el 30 de desembre de 1924, la línia del Gran Metro entre les estacions Lesseps i Catalunya, la primera de Barcelona i precursora de l'actual línia 3. Van funcionar durant més de 60 anys, fins que es van retirar definitivament del servei a finals de 1987.

Una mica d'història

L'any 1949, per celebrar el 25è aniversari del metro de Barcelona, es va estrenar el primer enllumenat fluorescent a l'interior dels trens. El 1956, amb la fusió amb el Transversal, es van substituir els colors negre i grana del Gran Metro pels colors unificats blau i crema. A l'interior, s'hi van instal·lar seients individuals i el logotip romboïdal va substituir l'escut rodó original de Gran Metro.

El maig de 1963, els cotxes de l'actual tren històric van canviar de numeració i van passar a anomenar-se 3101-3106-3108, i el 1964 van tornar a canviar-la per 301-306-308. Durant el mes de febrer de 1973 van començar a funcionar també per la línia 4, construïda a partir de l'antic ramal de Correus del Gran Metro.

Amb l'arribada de 18 nous trens de la sèrie 3000 entre els anys 1986 i 1987 van començar a retirar-se de manera progressiva els trens de la sèrie 300 fins a finals de desembre de 1987, quan ja no en circulava cap per la línia 3. El 12 de març de 1988 se'n va dur a terme un comiat oficial, que va consistir a fer un darrer trajecte des de Catalunya fins als tallers de Lesseps.

L'any 1999, amb motiu del 75è aniversari del metro de Barcelona, TMB va recuperar i restaurar tres cotxes de la sèrie original: M1, M6 i M8, segons la seva denominació original. Actualment es conserven a les cotxeres del Triangle Ferroviari i s'han convertit en un element molt valuós de la col·lecció històrica de TMB.

Un homenatge al 90è aniversari del Metro Transversal

Enguany el viatge històric vol rendir un homenatge al Metro Transversal amb motiu de la celebració dels seus 90 anys. El primer tram d'aquesta línia, entre la Bordeta i la plaça de Catalunya, es va inaugurar el 10 de juny de 1926 i tenia nou estacions: Bordeta, Mercat Nou, Sants, Hostafrancs, Espanya, Rocafort, Urgell, Universitat i Catalunya.

Aquestes estacions avui formen part de la línia 1, però el Transversal, com era conegut popularment, va ser construït per la societat Ferrocarril Metropolità de Barcelona, SA, amb l'objectiu d'unir el sud-oest i el nord-est de la ciutat amb un enllaç ferroviari subterrani, d'aquí la raó del seu nom. Aquest tram del Transversal i el de Lesseps a Catalunya de la línia del Gran Metro, que es va inaugurar dos anys abans, el 1924, i que ara està integrat a la línia 3, són els primers antecedents de l'actual xarxa de metro, que va néixer a partir d'aquestes dues iniciatives empresarials paral·leles desenvolupades als anys vint del segle passat.

Com a curiositat, convé destacar que el Transversal es va construir amb l'ample de via espanyol ibèric antic (1.672 mm), atès que, al seu moment, havia de servir de pas per als trens de via d'ample convencional, mentre que el Gran Metro es va projectar i executar amb l'ample de via estàndard (1.435 mm), que és l'habitual a les xarxes de metro tradicionals, també a la de Barcelona. Igualment, i malgrat la idea que la va impulsar, la línia del Transversal no ha servit mai com a enllaç ferroviari regular entre les dues bandes de la ciutat, i ha desenvolupat sempre la seva funció de metro.

EL SENDERÓ

O senderó mal forjat!,
 on la guerra i l'odi et mana,
 i hom fa allò que li ve en gana
 amb pensament arrauxat.

Ideals totalment contraposats
 t'omplen les dues voreres,
 raons inverses... barroeres
 que et fan els moments malnats.

Morts per tots quatre costats
 tenen les teves dreces,
 i volen ser les primeres,
 no en la pau... sí en els combats!

La meva generació fou la dels desgraciats!
 Senderó on malpassa el carretó
 amb la roda i amb molts sotracs.
 Una discòrdia mundial
 on germinen tots els mals
 amb atroces malvestats!

Josep Vendrell
 (Isard Sincer)

XIV PASSEJADA MATINAL PEL NOSTRE ENTORN

«DES DE VALLROMANES AL CASTELL DE SANT MIQUEL»

Diumenge 12 de març de 2017, a les 9 h

El punt de trobada serà la plaça dels Cavallets (Marcel·lina de Monteys) del Masnou. Amb cotxes particulars anirem cap a Vallromanes, on esmorzarem mentre arriba tothom. Per a més informació podeu contactar amb Francesc Montañá al tel. 629 098 764

Organitzat per: Amics Escoltes del Masnou.

Durant el trajecte es donarà esmorzar, a càrrec de l'organització, i es completarà aquesta primera informació.

Dificultat tècnica: moderada fàcil.

La sortida, encara que curta, comporta pujada.

Temps: 3 hores

Activitat oberta i gratuïta per a tothom

akelamasnou@gmail.com - mòbil 661 053 623 - akelamasnou@hotmail.com

XVI VOLADA D'ESTELS

Diumenge 23 d'abril de 2017

Des de les 10 del matí fins a les 2 de la tarda, davant del baixador d'Ocata a la platja del Masnou. Activitat orientada a nens i nenes de diferents edats amb tallers de construcció d'estels i enlairada i exhibicions d'estels acrobàtics.

Els que ho desitgin podran personalitzar el seu estel.

Col·laboradors: Ajuntament del Masnou, la Caixa, BlancDeguix.

Xocolata i coca per als participants matiners

Activitat oberta a tothom. No cal inscripció.

Organitzat per: Amics i Antics Escoltes del Masnou

akelamasnou@gmail.com - akelamasnou@hotmail.com

